VINUL · SAMPANIA
RHEIN
BUN PÂNĂ LA ULTIMA PICĂTURĂ

Un reportaj târzlu, cu soare mult,
o vizită pe Acropole şi-o călătorie pe trei mări

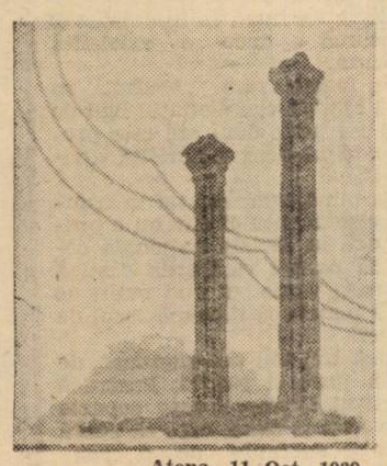

Atena, 11 Oct. 1939

Intr'un crepuscul pictural şi în rile balcanice din acest an. Şi fluturarea unui rămas bun a flăcării olimpice s'au terminat jocurile, fiindcă vaporul soseşte abia peste câteva zile, iată-ne liberi, cu drahme pentru cheltueli, cu dorinţi pentru cunoaşterea civilizaţiei antice.

E Octombrie şi telefonul ne-a şoptit cu tremur în voce: — La Bucureşti e urât, frig!... Şi ne-am închipuit acelaş decor de toamnă, cu umbrele, paşi grăbiţi, paltoane scoase dela naftalină, cu sbor planat de frunze ostenite, cu soarele bolnav de icter, cu simfonia funebră a naturii întregi. O clipă, ca într'o sinucidere, am avut această imagine. Dar ochelarii de soare cumpăraţi alaltăeri, albul hainelor, piciorul fără ciorap al femeilor şi umbrelele de deasupra capetelor sergenţilor de circulaţie (adevărată apărare... antisolară) — îţi spun cu totul altceva.

Colindăm oraşul, magazinele. Ne înţelegem prin gesturi, mai puţin prin cuvinte. Când cheltuelile depăşesc o sută de drahme, arătarea degetelor devine obositoare şi un creion te cruţă de acest exerciţiu de digitaţie.

Cu Roşu, Dragomir şi Romulus Popescu mă duc la un cinema şi nu regretăm. Se rulează trei filme: unul englez, unul german şi unul francez. E un spectacol de peste patru ore, dar ne mângâe faptul că vechii Greci stăteau la teatru câteva zile...

*

Intr'o după amiază, cineva din mine pe care nu-l cunosc, mi-a călăuzit paşii spre Acropole. N'am avut nevoie de ghid. Singur am căutat să-mi apropii totul.

„Singur, poate e cea mai cuminte înţelegere a vieţii" mărturisea un scriitor gândul meu. Am înconjurat cu ochii Atena rămasă la picioarele mele, am stăruit asupra fiecărui amănunt: colina Licabetului strânsă în două brâe, unul de verdeaţă, altul de stâncă, stadionul ascuns după reţeaua chiparoşilor, inelul munţilor din jur, fâşiile de albastru ale mării, tramvaele — gândaci verzi, — petele grădinilor, sulţele de fum dinspre Pireu. Am rătăcit cu mintea furată de secole, printre coloane, temple, blocuri de marmoră şi abia am auzit chemarea clopotului care vestea pe vizitatori că ora închiderii sosise. Strivit între munţi şi mare, astrul agoniza. Un moment încărcat de emoţii pe care poeţii şi pictorii cearcă zadarnic să ţi-l transmită, un moment pe care trebue să-l trăeşti. Apus de soare pe Acropole... Dece sufletul nu cunoaşte secretul filmului tehnicolor?!...

Intr'o seară ne-am dus din nou la cinema. Rula un jurnal cu jocurile balcanice. Şi pentru prima dată în afara oglinzilor şi-a fotografiilor, Stoichiţescu, Dinu Cristea, Massene şi Gal au dat ochi cu ei înşişi.

Urc din nou pe Acropole. De astădată în grup, conduşi de un ghid care ne... plăteşte şi maşina. E... d. Baicu. Abia am păşit în faţa Propileelor şi-au şi început exclamaţiile.

— Fantastic. Ce fain e! Eu mi-s fericit, aud din spate vocea lui Dragomir.

Jupi are impresia, şi-mi spune că nu e influenţat de Jack London, că a mai fost cândva prin aceste locuri, că a mai trăit aici o viaţă. Kis şi Coracu fug după fotografi să-i pozeze, în timp ce Gal e amărât, şi-şi poartă la fel aparatul, de această concurenţă neaşteptată. Îmi amintesc versurile lui Duiliu Zamfirescu:

„Monument al cărui nume sunător
[e ca un vers
Tu eşti toată poezia omenirii
[gânditoare
Scrisă într'un bloc de albă mar-
[moră de Pentilie"

— Pe Acropole —

*

Admirăm Cariatidele din care ambasadorul Elgin a „dăruit" una Angliei. Partenonul — creaţia unui Fidias pe care nu l-a întrecut nici Michel Anghelo, nici Auguste Rodin — Odeonul, teatrul lui Dionisos templul lui Jupiter. Domnul Baicu ne explică mereu şi între date şi nume, ca un profesor care ştie să-şi încânte elevii, strecoară cu dibăcie firul întâmplărilor:

— „Acum câţiva ani o excursie studenţească rămână la Atena. Intr'o zi personalul hotelului la care trăseseră ai noştri observă dispariţia cearceafurilor din camere şi a studenţilor. Răpire, crimă, sinucidere? In realitate nu era o pagină de roman poliţist, ci una de istorie antică.

Studenţii noştri, suiţi pe Acropole, învăluiţi în mantia cearceafurilor, evocau sub seninul cerului o şedinţă a Areopagului".

In faţa rămăşiţelor unei civilizaţii, care înseamnă şi azi un isvor de înţelepciune, ne fotografiem, ca nu cumva mâine, acasă, să credem că totul n'a fost decât un vis...

SPRE ŢARA

Vineri 13 Octombrie, cu motonava Transilvania părăsim Pireul, oraşul în care odinioară un Alcibiade a tăiat coada câinelui său cumpărat cu 7.000 de drahme, ca să aibă flecarii ce vorbi.

Din ţara care „trăeşte prin cărţile şi marinarii ei" (Maupassant) fiecare din noi a luat câteceva: un ciob de pentelic, o ramură de măslin, o clipă dragă. Dragomir o carte în greceşte despre săritura cu prăjina, Dinu o invitaţie pentru un cross în Decembrie. Câţiva au lăsat iubiri gemănate sub palmieri de clar de lună, toţi drahmele cadourilor şi suvenirilor.

In faţa noastră istorica, magica Aeropole, în spate, oraşul modern al Atenei.

*

Intrăm în arhipelag. In legănările de pe punte mă întreb şi eu ca poeţii: „Marea se sbate mereu! Nu ştiu, e marea sau sufletul chinuit al lui Egeu?"

Noapte, târziu... S'a pierdut de mult furnicarul de lumini al Pireului. In întunericul orb de afară, doar valurile mai lasă drum de făină.

Dimineaţa, Transilvania a ciocănit la poarta zăvorită cu soare a Dardanelelor. Privirea ta, nu poate înfrunta privirea soarelui. Suntem cu toţii pe covertă. La radio tangouri, romanţe. Ai impresia că te îndrepţi spre Hawai, spre insule fermecate. Argint pe mare, senin în suflet...

*

Turcii sunt cu noi; simpatici tovarăşi de călătorie. „Şoimii" conduşi de bagheta invizibilă a lui Toscanini-Hidioşanu cântă neîncetat:

La revedere Atena, oraş al marmo-
[rei, oraş al dragostei,
Bun rămas —
La revedere Atena, cu lacrimile în
[glas
De-acuma eu te las,
Bun rămas —

Havalet şi Biro se războesc pe 64 de pătrăţele în timp ce „apogramistul" K. ne'ncântă prin ineditul umor neîntrecute versuri. Jupi învinge din nou, într'un triplu salt pe pardoseala vasului, pe reprezentantul Turciei. Cu Pulat fredonăm, cu cuvinte greceşti, tangoul învăţat la Atena. Câţiva de-ai noştri curtează o fată şi încă nu se ştie care-i... titularul.

*

Intâlnim vase străine. Schimb politicos de salutări prin coborârea şi ridicarea pavilionului, asemeni scoaterii pălăriei domnului depe trotuarul celălalt. Intre Tsamakale şi Gelibolu marea de Marmara se strâmtează. Pe o colină, mărturie a istoriei, stă scrisă data primului atac asupra Dardanelelor: 18.III.1915.

Spre seară, conduşi de pescăruşi, pe care un scriitor, mai tânăr ca mine, i-a imaginat „mătase japoneză şarje de săgeţi argintii", ajungem la Istanbul. Raită prin oraşul celor cinci sute de moschei. Ridicăm ancora, târziu, când:

„Arbuştii mici pe margine de
[ţărm
Au aţipit domol sub legănarea
[lunii".

Intrăm în marea Neagră. E ultima noapte pe bord. O noapte în care nimic nu e mai sfânt decât tăcerea, în care nu-l poţi uita pe Byron: „Pe valurile vesele ale mării tenebroase şi albastre, gândurile noastre sunt infinite, inimile noastre libere".

*

La cincii dimineaţa suntem pe punte. Ca într'o poezie:

„Zorii peste ape vin în ritm de
[cânt
aşternând covor de lumină albă".

Nerăbdarea se împleteşte cu nostalgia, bucuria, revederii. Şi întocmai corăbierilor porniţi cu Columb să scrie o pagină de istorie şi să descopere un continent, exclamăm deodată: Pământ, ţărm românesc! Uite farul dela Tuzla!..

Ne primeşte silueta albă a cazinoului, butoaele turtite ale rezervoarelor, linia dârză a digului, glasul de cucuvae marină al unei geamanduri.

Duminecă, soare, frumos!

Şi deşi ne înpoem din ţara pe care Schuré a numit-o „icoană a armoniei dumnezeeşti" — avem un suspin de uşurare. Suntem pe pământ românesc, acasă după şasesprezece zile. Nu-i o frază meşteşugită aceasta, dar pentru noi şi pentru călătorul care cutreeră străinătăţile, ea spune mult, totul!...

VIRGIL LUDU

NUMARUL NOSTRU VIITOR
va apare
Joi 29 Decembrie la orele obicinuite cu toate rezultatele manifestaţiilor sportive de Crăciun din ţară şi străinătate

NEVRARGYL
Dr. BOUSQUET
CALMEAZĂ IMEDIAT DURERILE DE CAP ŞI ORICE NEVRALGII
La FARMACII ŞI DROGUERII
NEVRARGYL Dr Bousquet 140 Faub. St Honoré PARIS
In cutii a 3 tablete şi 20 tablete

Steiner II..... a abandonat footballul la 25 de ani
Pentrucă „numărul 13" i-a purtat nenoroc

Vă mai amintiţi de Steiner II? Juca fundaş dreapta în echipa Chinezului şi din când în când în cea a României. El ar fi putut juca şi azi dacă nu ar fi fost din acei oameni, pentru care numărul 13 este într'adevăr o nenorocire

S'a născut la Timişoara în 1907. Are deci 32 de ani şi cu jocul său ar fi putut figura în orice echipă de divizie naţională A.

Football a învăţat pe terenul fabricii de gaz, la care tatăl său era director.

Alături de Wetzer I, Szilagy şi Chambre, Steiner II bătea mingia cu o frenezie, care alarma pe rezervatul director de fabrică.

Primul match organizat l-a jucat în echipa liceului, în 1920. Ocupa postul de mijlocaş centru.

O partidă mare. Micul puşt din cursul inferior era lansat. In anul următor e legitimat de A. V. T. K. dar ca extremă stânga. Nu rămâne însă mult timp pentru că după doui ani joacă în echipa de juniori a Unirii, împreună cu Wetzer II, Steiner I, Porumb şi alţii

Dar nestatornicia e singura lui caracteristică constantă pe vremea aceea. Nu este însă mai puţin adevărat că talentul său impresionase pe toţi cunoscătorii din Timişoara.

Visul oricărui footballist timişorean pentru el s'a realizat uluitor. A primit o „ofertă" de la Chinezul.

Şi în 1923 joacă extrem stânga în echipa de juniori.

Formează „celebra" aripă Vogl-Steiner II, care ar fi putut alcătui o excepţională linie de fundaşi în echipa naţională.

Este utilizat apoi din nou mijlocaş centru şi în cele din urmă fundaş dreapta.

In acest post debutează în echipa primă. Era în toamna lui 1924, contra lui Zs. S. E. pe care Chinezul o bate cu 11:0 (Tessler a marcat nouă goaluri).

In anul următor pleacă cu Chinezul la Viena. Are numai 18 ani şi joacă alături de „marele" Barta de la C. A. O.

Chinezul e o echipă mare. Pleacă iar în turneu. De data aceasta în Egipt. La Cairo joacă în primul match cu echipa naţională a Egiptului, care învinsese la Olympiadă cu 3:0 formidabila echipă naţională maghiară a acelor timpuri.

Rezultatul matchului: 0:0 Ritter, Steiner II şi Hocksary — apărarea imediadă — sunt eroii matchului.

După acest match, echipa primeşte o telegramă de la F. R. F. A. Va juca sub numele de echipa României cu Turcia.

Chinezul acceptă şi câştigă cu 3:0. Steiner II a făcut cel mai mare match din carieră.

Urmează apoi victoriile memorabile contra Vienei cu 6:2 şi Budapestei cu 2:0, matchurile nule cu Budapesta 2:2 şi 1:1.

In echipa naţională joacă în 1927 contra Poloniei (3:3), când apărarea noastră, cu portarul Kiss rănit, are o misiune dificilă.

Dar vechea gardă a Chinezului se distruge şi Steiner II nu mai are poftă de joc alături de nouii săi tovarăşi.

Reintră odată ca half centru contra lui Nicholson (0:0) apoi joacă extrem dreapta, stânga jucând Hocksary contra R. G. M. T. (3:2). Fundaşi joacă tinerii Bürger şi Agner.

Este împrumutat odată Unirii Tricolor, contra Slaviei (0:4) şi apare alături de Bürger în matchul cu Grecia (8:1) ziua fatală... In 1930 este selecţionat în echipa naţională care pleacă la Montevides.

Şi aici apare numărul 13.

Prima partidă o jucăm cu Peru. La 13 August 1930 — (1+9+3+0=13), la ora 13 începe matchul. Al. 13-lea match internaţional al lui Steiner.

Şi el îşi rupe piciorul. Era chiar într'o Vineri.

Peste doui ani reintră refăcut în echipa C. A. T. Dar îşi rupe piciorul încăodată.

Era la 13 Iunie 1932.

După acest accdent footballul nostru a pierdut pe unul din cei mai buni jucători ai săi. Pentrucă Steiner II abandonează definitiv footballul. Avea numai 25 ani. Vârsta la care începe adevărata carieră de jucător.